

ZAKON O OTPORNOSTI KRITIČNE INFRASTRUKTURE *

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se identifikacija, određivanje, zaštita i otpornost kritične infrastrukture i kritične infrastrukture od posebnog evropskog značaja, obaveze kritičnih subjekata, nadležnosti državnih organa, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, privrednih društava i drugih pravnih lica, upravljanje rizicima, razmjena informacija, nadzor i druga pitanja koja se odnose na funkcionisanje kritične infrastrukture.

Cilj

Član 2

Cilj ovog zakona je obezbjeđivanje kontinuiteta pružanja ključnih usluga i funkcionisanja kritične infrastrukture, radi zaštite života i zdravlja ljudi, očuvanja javnog poretka, stabilnosti ekonomije i zaštite životne sredine kroz uspostavljanje sistema otpornosti kritične infrastrukture i smanjenje rizika od poremećaja u pružanju ključnih usluga.

Obaveza primjene i izuzeće od primjene

Član 3

Ovaj zakon primjenjuje se na državne organe, organe državne uprave, jedinice lokalne samouprave, privredna društva i druga pravna lica koja upravljaju kritičnom infrastrukturom na teritoriji Crne Gore, čiji poremećaj bi imao značajne posljedice po društvo, a koja su određena kao kritični subjekti u skladu s ovim zakonom ili su utvrđena kao kritični subjekti od posebnog evropskog značaja u skladu sa propisima Evropske unije.

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na mjere i obaveze u oblasti sajbera i informacione bezbjednosti koje su uređene posebnim zakonom kojim se uređuje informaciona bezbjednost.

Na kritične subjekte koji su istovremeno obveznici propisa o informacionoj bezbjednosti, odredbe tog zakona primjenjuju se u dijelu koji se odnosi na zaštitu informaciono-komunikacionih sistema.

Odredbe ovog zakona, kojim se propisuje otpornost kritične infrastrukture, ne primjenjuju se na infrastrukturu koju koristi, odnosno kojom upravlja u skladu sa posebnim zakonom organ državne uprave nadležan za poslove odbrane, Vojska Crne Gore, Agencija za nacionalnu bezbjednost, organizaciona jedinica organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove koja vrši policijske poslove.

Načela otpornosti kritične infrastrukture

Član 4

Sistem otpornosti kritične infrastrukture zasniva se na načelima:

- 1) **Načelo prevencije** – Prioritet se daje mjerama koje sprječavaju nastanak incidenata ili smanjuju vjerovatnoću njihovog nastanka.

- 2) **Načelo procjene i upravljanja rizikom** – Odluke i mjere zaštite zasnivaju se na identifikaciji, analizi i kontinuiranom praćenju rizika koji mogu ugroziti ključne usluge.
- 3) **Načelo proporcionalnosti mjera** – Mjere otpornosti moraju biti srazmjerne nivou i vrsti rizika, uz izbjegavanje nepotrebnog opterećenja subjekata.
- 4) **Načelo kontinuiteta ključnih usluga** – Sistem otpornosti usmjeren je na obezbjeđenje neprekidnog ili što bržeg ponovnog uspostavljanja pružanja ključnih usluga.
- 5) **Načelo koordinacije i saradnje** – Nadležni organ i kritični subjekti dužni su da međusobno sarađuju i razmjenjuju informacije radi efikasnog upravljanja rizicima i incidentima.
- 6) **Načelo odgovornosti subjekata** – Kritični subjekti snose odgovornost za sprovođenje mjera otpornosti i usklađenost sa zakonom u okviru svoje djelatnosti.
- 7) **Načelo međusektorske povezanosti** – Pri planiranju i sprovođenju mjera uzima se u obzir međuzavisnost sektora i mogući lančani efekti poremećaja.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **kritična infrastruktura** je imovina, objekat, sistem ili mreža od značaja za funkcionisanje države, čiji poremećaj ili uništenje bi imalo ozbiljne posljedice po bezbjednost, javno zdravlje, ekonomsku stabilnost ili funkcionisanje društva;
- 2) **kritični subjekti** su državni organi, organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave, privredna društva i druga pravna lica koji upravljaju kritičnom infrastrukturom, ili pružaju ključne usluge čiji poremećaj bi imao ozbiljne posljedice po bezbjednost, javno zdravlje, ekonomsku stabilnost ili funkcionisanje društva;
- 3) **ključna usluga** je usluga od posebnog značaja za društvo;
- 4) **incident** je svaki događaj koji ometa ili prekida funkcionisanje kritičnog subjekta i ima ili može imati značajan negativan uticaj na pružanje ključnih usluga;
- 5) **značajan incident** je incident koji značajno narušava ili može značajno narušiti pružanje ključne usluge, uzimajući u obzir broj pogođenih korisnika, trajanje, geografski obuhvat i intenzitet posljedica;
- 6) **otpornost** je sposobnost sprečavanja, reagovanja i oporavka od poremećaja;
- 7) **rizik** je kombinacija vjerovatnoće nastanka štetnog događaja i njegove posljedice;
- 8) **upravljanje rizicima** je identifikacija, procjena i određivanje prioriteta rizika radi obezbjeđivanja kontinuiteta upravljanja kritičnom infrastrukturom ili pružanja ključnih usluga;
- 9) **prijetnja** je potencijalni uzrok incidenta;
- 10) **jedinstvena kontakt tačka** je organ ili organizaciona jedinica određena za koordinaciju komunikacije i saradnje na nacionalnom i međunarodnom nivou u oblasti otpornosti kritičnih subjekata;

11) **kritični subjekt od posebnog evropskog značaja** je subjekt koji pruža iste ili slične ključne usluge za šest ili više država članica Evropske unije, a koji je utvrđen u skladu sa propisima Evropske unije.

II. NACIONALNI SISTEM OTPORNOSTI

Nacionalna strategija otpornosti kritičnih subjekata

Član 7

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) donosi Nacionalnu strategiju otpornosti kritičnih subjekata (u daljem tekstu: Strategija), radi obezbjeđivanja kontinuiranog pružanja ključnih usluga od posebnog značaja za društvo i ekonomiju.

Strategija utvrđuje ciljeve, prioritete, upravljački okvir i mjere za jačanje otpornosti kritične infrastrukture i kritičnih subjekata u Crnoj Gori.

Vlada donosi Strategiju za period od najmanje šest godina.

Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo) koordinira izradu, sprovođenje i praćenje Strategije.

Nacionalna procjena rizika

Član 8

Nacionalnom procjenom rizika utvrđuju se i analiziraju prijetnje i ranjivosti koje mogu izazvati ozbiljne poremećaje u pružanju ključnih usluga.

Nacionalna procjena rizika obuhvata naročito:

1) identifikaciju prirodnih, od strane čovjeka izazvanih katastrofa, zdravstvenih i drugih prijetnji;

2) procjenu vjerovatnoće nastanka i mogućih posljedica poremećaja;

3) identifikaciju međuzavisnosti kritičnih subjekata i sektora;

4) procjenu prekograničnih i kaskadnih efekata;

5) utvrđivanje prioriteta za unapređenje otpornosti.

Nacionalnu procjenu rizika donosi Vlada na predlog Ministarstva.

Nacionalna procjena rizika izrađuje se najmanje jednom u šest godina, a po potrebi i ranije.

Izrada procjene rizika

Član 9

Ministarstvo koordinira izradu nacionalne procjene rizika.

U izradi nacionalne procjene rizika učestvuju:

1) državni organi;

2) organi državne uprave;

3) jedinice lokalne samouprave;

4) privredna društva i druga pravna lica;

5) regulatorna tijela;

6) kritični subjekti;

7) naučne i stručne institucije.

Organi i subjekti iz stava 2 ovog člana dužni su da dostave potrebne podatke za izradu procjene rizika.

Namjena nacionalne procjene rizika

Član 10

Nacionalna procjena rizika je osnov za planiranje i sprovođenje mjera otpornosti kritičnih subjekata, a naročito je osnov za:

- 1) planiranje mjera prevencije, zaštite i oporavka;
- 2) izradu sektorskih planova otpornosti;
- 3) unapređenje sistema ranog upozoravanja i razmjene informacija.

Sektorske procjene rizika

Član 11

Sektorsku procjenu rizika izrađuje ministarstvo nadležno za određeni sektor i podsektore kritične infrastrukture utvrđene ovim zakonom (u daljem tekstu: ministarstvo nadležno za sektor). Sektorska procjena rizika mora biti usklađena sa nacionalnom procjenom rizika.

Praćenje i ažuriranje

Član 12

Ministarstvo kontinuirano prati prijetnje i ranjivosti koje mogu uticati na otpornost kritičnih subjekata.

Ministarstvo predlaže Vladi ažuriranje nacionalne procjene rizika kad nastanu promjene bezbjednosnog okruženja, nove prijetnje ili vanredne okolnosti.

III. IDENTIFIKACIJA I ODREĐIVANJE KRITIČNE INFRASTRUKTURE I KRITIČNIH SUBJEKATA

Sektori kritične infrastrukture

Član 13

Sektori kritične infrastrukture, u smislu ovog zakona su: energetika, saobraćaj, bankarstvo, infrastrukture finansijskog tržišta, zdravstvo, voda za piće, otpadne vode, digitalna infrastruktura, javna uprava, svemir i proizvodnja, prerada i distribucija hrane.

Podsektori i sektorski kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture

Član 14

Vlada propisuje sektorske kriterijume i podsektore za određivanje kritične infrastrukture i kritičnih subjekata za svaki sektor iz člana 13 ovog zakona.

Identifikacija kritične infrastrukture i kritičnih subjekata

Član 15

Identifikacija kritične infrastrukture i kritičnih subjekata vrši se uzimajući u obzir:

- 1) uticaj poremećaja na pružanje ključnih usluga;
- 2) međuzavisnost sa drugim sektorima;
- 3) moguće prekogranične efekte.

Identifikaciju iz stava 1 ovog člana vrši ministarstvo nadležno za sektor primjenom sektorskih kriterijuma iz člana 14 ovog zakona.

Određivanje kritične infrastrukture i kritičnih subjekata

Član 16

Ministarstvo nadležno za sektor nakon identifikacije iz člana 15 stav 2 ovog zakona dostavlja predlog za određivanje kritične infrastrukture i kritičnih subjekata Ministarstvu.

Objedinjene predloge iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi.

Na osnovu objedinjenih predloga iz stava 2 ovog člana Vlada odlukom određuje kritičnu infrastrukturu i kritične subjekte i utvrđuje listu kategorija subjekata i ključnih usluga za svaki sektor iz člana 13 ovog zakona.

Obaveze kritičnih subjekata

Član 17

Kritični subjekt dužan je da:

- 1) formira tim za otpornost;
- 2) izvrši procjenu rizika u odnosu na prijetnje koje mogu izazvati poremećaj u pružanju ključnih usluga;
- 3) izradi i sprovodi plan otpornosti iz člana 20 ovog zakona;
- 4) preduzima tehničke, bezbjednosne i organizacione mjere radi prevencije i ublažavanja posljedica incidenta;
- 5) bez odlaganja obavijesti Ministarstvo o incidentu koji ima ili može imati značajan uticaj na pružanje ključnih usluga;
- 6) saraduje sa nadležnim organima u postupku nadzora;
- 7) obezbijedi sprovođenje obuke zaposlenih u oblasti upravljanja rizicima i otpornosti u skladu sa Programom stručnog osposobljavanja i usavršavanja koji izrađuje Ministarstvo;
- 8) imenuje kontakt osobu za saradnju u oblasti kritične infrastrukture s drugim kritičnim subjektima, rukovodiocima ministarstva nadležnog za sektor i Ministarstva;
- 9) posjeduje certifikat o ispunjenosti uslova u skladu sa važećim crnogorskim standardom za analizu i upravljanje rizicima MEST ISO/IEC 31000;
- 10) posjeduje certifikat o ispunjenosti uslova u skladu sa važećim crnogorskim standardom za kontinuitet poslovanja MEST ISO/IEC 22301.

Obavještanje kritičnog subjekta

Član 18

Ministarstvo nadležno za sektor dužno je da u roku od sedam dana od dana određivanja kritične infrastrukture i kritičnih subjekata iz člana 16 stav 3 ovog zakona, pisanim putem obavijesti subjekta o tome da je određen kao kritični subjekt, kao i o obavezama koje iz toga proizilaze i rokovima za sprovođenje tih obaveza.

IV. OTPORNOST KRITIČNE INFRASTRUKTURE

Način otpornosti kritične infrastrukture

Član 19

Otpornost kritične infrastrukture vrši se primjenom tehničkih, bezbjednosnih i organizacionih mjera na način i pod uslovima propisanim za zaštitu objekata i prostora u kojima se vrše djelatnosti od javnog interesa, djelatnosti koje predstavljaju povećanu opasnost za život i

zdravlje ljudi, kao i objekta čijim oštećenjem ili uništenjem bi mogle nastupiti teže posljedice po život i zdravlje većeg broja ljudi.

Plan otpornosti

Član 20

Kritični subjekti dužni su da izrade plan otpornosti kritične infrastrukture kojom upravljaju ili ključnim uslugama koje pružaju (u daljem tekstu: plan otpornosti) i na taj plan pribave saglasnost Ministarstva, u roku od devet mjeseci od donošenja odluke iz člana 16 stav 3 ovog zakona.

Plan otpornosti iz stava 1 ovog člana sadrži naročito procjenu rizika, mjere prevencije, zaštite, odgovora i opravka.

Bliži sadržaj plana otpornosti propisuje Ministarstvo.

Saglasnost na plan otpornosti

Član 21

Radi davanja saglasnosti na planove otpornosti, Ministarstvo obrazuje komisiju (u daljem tekstu: Komisija).

Ako plan otpornosti ne ispunjava uslove u skladu sa članom 20 ovog zakona, Komisija kritičnom subjektu daje uputstva, odnosno preporuke na koji način je potrebno izmijeniti, odnosno dopuniti taj plan.

Kritični subjekti dužni su da postupe po uputstvima, odnosno preporukama iz stava 2 ovog člana, u roku od 60 dana.

Kritični subjekt je dužan da jednom u pet godina najmanje, odnosno ako dođe do promjene okolnosti u funkcionisanju kritične infrastrukture kojom upravlja ili ključne usluge koju pruža izvrši reviziju plana otpornosti.

Izrada plana otpornosti

Član 22

Plan otpornosti izrađuje lice zaposleno kod kritičnog subjekta koje ima VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima fizičke i tehničke zaštite, zaštite kritične infrastrukture, zaštite i spašavanja i otpornosti kritične infrastrukture ili ključne usluge u sektoru i podsektorima kritične infrastrukture utvrđene ovim zakonom za koju kritičnu infrastrukturu, odnosno uslugu se plan otpornosti izrađuje.

Ako kritični subjekt nema zaposleno lice koje ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, izradu plana otpornosti može ugovorom povjeriti privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku koje ima zaposleno lice koje ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana.

Koordinator

Član 23

Kritični subjekti iz člana 16 stav 3 ovog zakona, dužni su da iz reda zaposlenih odrede lice za otpornost kritične infrastrukture (u daljem tekstu: koordinator), u roku od šest mjeseci od dana donošenja akta iz člana 16 stav 3 ovog zakona, kojim su sistemi, mreže, objekti, odnosno njihovi djelovi koje oni koriste, odnosno kojima upravljaju određeni kao kritična infrastruktura.

Koordinator može biti lice koje:

1) ima prebivalište, odnosno odobren boravak u Crnoj Gori;

- 2) ima VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 3) ima opštu zdravstvenu sposobnost;
- 4) nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, odnosno za takvo krivično djelo protiv njega nije pokrenut krivični postupak;
- 5) je stručno osposobljeno za otpornost kritične infrastrukture; i
- 6) ima položen stručni ispit za otpornost kritične infrastrukture.

Lica koja imaju visoku stručnu spremu, odnosno VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja, a koja su na poslovima iz oblasti zaštite kritične infrastrukture, fizičke i tehničke zaštite, zaštite i spašavanja, kao i otpornosti kritične infrastrukture provela najmanje pet godina, nijesu dužna da polažu stručni ispit za obavljanje poslova koordinatora, kao ni lica koja su vršila navedene poslove i imaju naučni stepen magistra/mastera ili doktora nauka ili su kao inspektori vršili nadzor nad zaštitom lica i imovine i zaštitom i spašavanjem.

Zdravstvena sposobnost iz stava 2 tačka 3 ovog člana dokazuje se uvjerenjem koje izdaje nadležna zdravstvena ustanova, u skladu sa zakonom.

Uvjerenje iz stava 4 ovog člana sadrži ocjenu o zdravstvenoj sposobnosti lica za zaštitu kritične infrastrukture i ne smije da sadrži podatke o njegovom zdravstvenom stanju.

Kritični subjekti dužni su da, najkasnije u roku od 15 dana od dana određivanja koordinatora, Ministarstvu dostave podatke o koordinatoru, kao i da o svakoj promjeni tih podataka obavijeste Ministarstvo, u roku od pet dana od dana nastale promjene.

Poslovi koordinatora

Član 24

Koordinator:

- 1) prati propise i međunarodne ugovore iz oblasti otpornosti kritične infrastrukture;
- 2) prati primjenu plana otpornosti;
- 3) posreduje u komunikaciji između kritičnog subjekta i ministarstva nadležnog za određeni sektor u vezi sa otpornošću kritične infrastrukture;
- 4) priprema i sprovodi obuke zaposlenih u kritičnom subjektu i vodi evidenciju o njihovim obukama;
- 5) savjetuje zaposlene u kritičnom subjektu u vezi sa otpornošću kritične infrastrukture;
- 6) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Osposobljavanje i polaganje stručnog ispita za otpornost kritične infrastrukture

Član 25

Osposobljavanje iz člana 17 tačka 7 ovog zakona vrši organizator obrazovanja odraslih koji ima licencu izdatu u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje odraslih.

Osposobljavanje iz člana 17 tačka 7 ovog zakona sprovodi se po programu obrazovanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje odraslih.

Stručni ispit iz člana 23 stav 2 tačka 6 ovog zakona polaže se pred komisijom za polaganje stručnog ispita za otpornost kritične infrastrukture, koju obrazuje ministar unutrašnjih poslova.

O položenom stručnom ispitu za otpornost kritične infrastrukture Ministarstvo izdaje uvjerenje.

Program i način polaganja stručnog ispita za otpornost kritične infrastrukture, sastav komisije za polaganje stručnog ispita, obrazac uvjerenja iz stava 4 ovog člana, kao i visinu troškova polaganja stručnog ispita propisuje Ministarstvo.

Koordinacioni tim za otpornost kritične infrastrukture

Član 26

Rukovođenje i koordiniranje u oblasti otpornosti kritične infrastrukture obuhvata odlučivanje o pitanjima koja se odnose na preduzimanje konkretnih mjera, aktivnosti i postupanja, kao i na izvršavanje zadataka vezanih za otpornost kritične infrastrukture.

Radi rukovođenja i koordiniranja u otpornosti kritične infrastrukture obrazuju se:

- za teritoriju Crne Gore – koordinacioni tim za otpornost kritične infrastrukture (u daljem tekstu: Koordinacioni tim);

- za teritoriju kritičnog subjekta – tim za otpornost kritične infrastrukture (u daljem tekstu: Tim).

U slučaju nastanka poremećaja u radu, ometanja ili prekida funkcionisanja kritičnog subjekta, odnosno pružanja ključnih usluga, rukovođenje i koordinaciju sprovođenja mjera u zaštiti kritične infrastrukture i jačanja otpornosti kritičnih subjekata i drugih mjera i aktivnosti u skladu sa ovim zakonom, preuzima tim za otpornost u kritičnom subjektu.

Kada prijetnja ili rizik po kritični subjekt dovede do prekida funkcionisanja kritičnog subjekta, odnosno prekida pružanja ključnih usluga, pri čemu za rješavanje nastalog incidenta nijesu dovoljni administrativni i tehnički kapaciteti u kritičnom subjektu, kao i kada incident pogodi više kritičnih subjekata, rukovođenje i koordiniranje preuzima Koordinacioni tim.

Koordinacioni tim čine: predsjednik Vlade, koji je rukovodilac tima; ministar nadležan za poslove otpornosti kritične infrastrukture, koji je zamjenik rukovodioca tima i članovi - ministri nadležni za sprovođenje politika u sektorima otpornosti kritične infrastrukture shodno ovom zakonu.

Akt o imenovanju rukovodioca, zamjenika rukovodioca i članova Koordinacionog tima donosi Vlada.

U radu koordinacionog tima iz stava 2 ovog člana, po pozivu, mogu učestvovati starješine i predstavnici drugih organa državne uprave nadležnih za određene sektore i podsektore kritične infrastrukture utvrđene ovim zakonom, kao i stručnjaci iz oblasti otpornosti kritične infrastrukture.

Nadležnosti Ministarstva

Član 27

Ministarstvo:

- 1) koordinira proces izrade Strategije otpornosti kritične infrastrukture,
- 2) predlaže Vladi strategiju otpornosti kritične infrastrukture,
- 3) prati propise iz oblasti otpornosti kritične infrastrukture,
- 4) koordinira proces izrade nacionalne procjene rizika i predlaže Vladi usvajanje,
- 5) kao jedinstvena kontakt tačka saraduje u oblasti otpornosti kritične infrastrukture sa jedinstvenim kontakt tačkama drugih država i međunarodnim institucijama i organizacijama,
- 6) u cilju unapređenja otpornosti kritične infrastrukture saraduje sa domaćim institucijama i organizacijama, kao i privatnim sektorom,
- 7) donosi ili daje upozorenja, najave i informacije o rizicima i prijetnjama,
- 8) izrađuje program stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti otpornosti kritične infrastrukture,

- 9) sprovodi inspekcijski nadzor u oblasti otpornosti kritične infrastrukture,
- 10) dostavlja Vladi izvještaje o stanju otpornosti kritične infrastrukture i druge izvještaje.

Provjera otpornosti

Član 28

Ministarstvo može naložiti kritičnom subjektu sprovođenje provjere otpornosti radi utvrđivanja efikasnosti mjera zaštite kritične infrastrukture i plana otpornosti i izdati mu nalog za organizovanje vježbe.

Nalogom iz stava 1 ovog člana bliže se određuje vrsta vježbe, način sprovođenja, rokovi i obaveza izvještavanja o rezultatima provjere, kao i način vršenja neposredne kontrole sprovođenja vježbe od strane ovlašćenih lica Ministarstva.

Kritični subjekt je dužan da, na osnovu rezultata vježbe iz stava 1 ovog člana, izvrši reviziju plana otpornosti, u skladu sa ovim zakonom.

Kritični subjekt je dužan da sprovodi provjeru otpornosti iz stava 1 ovog člana najmanje jednom godišnje.

Upravljanje rizicima u oblasti otpornosti kritične infrastrukture

Član 29

Kritični subjekt je dužan da upravljanje rizicima u oblasti otpornosti kritične infrastrukture sprovodi kroz:

1) izradu analize rizika od poremećaja u radu ili mogućeg prekida funkcionisanja kritične infrastrukture ili pružanja ključnih usluga u skladu sa nacionalnom, sektorskom i sopstvenom procjenom rizika;

2) uspostavljanje procedura za rano otkrivanje, odgovor i ublažavanje posljedica incidenata;

3) donošenje plana kontinuiteta poslovanja u skladu sa važećim crnogorskim standardom za kontinuitet poslovanja MEST ISO/IEC 22301 i oporavka radi obezbjeđivanja nesmetanog upravljanja kritičnom infrastrukturom ili pružanja ključnih usluga;

4) donošenje akata kojima se uređuje uspostavljanje, razvoj i održavanje upravljanja kritičnom infrastrukturom ili pružanja ključnih usluga;

5) sprovođenje mjera fizičke i tehničke zaštite objekata i druge infrastrukture radi sprečavanja neovlašćenog pristupa i namjernog izazivanja šteta i gubitaka.

Razmjena informacija

Član 30

Ministarstvo, ministarstvo nadležno za sektor i kritični subjekti međusobno razmjenjuju informacije od značaja za sprovođenje ovog zakona, naročito informacije koje se odnose na:

- 1) identifikovane rizike i prijetnje po kritične subjekte;
- 2) incidente koji utiču ili mogu uticati na pružanje ključnih usluga;
- 3) mjere za sprečavanje i ublažavanje posljedica incidenata;
- 4) jačanje otpornosti kritičnih subjekata.

Razmjena informacija iz stava 1 ovog člana vrši se na način koji obezbjeđuje blagovremeno informisanje i efikasnu koordinaciju između nadležnih organa i kritičnih subjekata.

Informacije koje se razmjenjuju u skladu sa ovim zakonom dostupne su javnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, pristup informacijama se može ograničiti ako bi njihovo objavljivanje:

- 1) ugrozilo operativnu bezbjednost i otpornost kritične infrastrukture;
- 2) otkrilo specifične ranjivosti koje bi mogle biti iskorišćene za namjerno izazivanje poremećaja;
- 3) ugrozilo javnu bezbjednost ili odbranu države;
- 4) predstavljalo povredu poslovne tajne kritičnog subjekta u skladu sa zakonom.

Ministarstvo može, radi unapređenja otpornosti kritičnih subjekata, organizovati razmjenu informacija, stručne sastanke i druge oblike saradnje između nadležnih organa, kritičnih subjekata i drugih relevantnih učesnika.

Postupanje sa podacima o ličnosti

Član 31

Kritični subjekti i drugi subjekti, prilikom postupanja sa podacima o ličnosti u vezi sa kritičnom infrastrukturom, dužni su da postupaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

V. IZVJEŠTAVANJE O INCIDENTIMA

Prijavljivanje incidenata i utvrđivanje značaja incidenta

Član 32

Kritični subjekt dužan je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od saznanja za incident, obavijesti Ministarstvo i ministarstvo nadležno za sektor u kome se dogodio incident o incidentu koji ima ili može imati značajan uticaj na pružanje ključne usluge.

Ministarstvo nadležno za sektor utvrđuje prirodu, uzrok i moguće posljedice incidenta i o tome obavještava Ministarstvo.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- 1) detaljan opis incidenta;
- 2) procjenu njegovog uticaja na pružanje ključne usluge;
- 3) podatke o posljedicama incidenta;
- 4) preduzete mjere koje su primijenjene za ublažavanje incidenta ili će se primjenjivati radi otklanjanja uočene ranjivosti i sprječavanja pojave budućih incidenata;
- 5) procjenu mogućih prekograničnih posljedica.

U obavještenju iz stava 1 ovog člana navode se svi dostupni podaci potrebni za utvrđivanje prirode, uzroka i mogućih posljedica incidenta, kao i podaci potrebni za utvrđivanje njegovih mogućih prekograničnih učinaka.

Kritični subjekt dužan je da najkasnije u roku od 30 dana od dostavljanja obavještenja iz stava 1 ovog člana dostavi detaljan izvještaj o incidentu ministarstvu nadležnom za sektor i Ministarstvu.

Značajan incident

Član 33

Značajnim incidentom, u smislu ovog zakona, smatra se incident koji:

- 1) uzrokuje ili može uzrokovati ozbiljan poremećaj pružanja ključnih usluga;
- 2) ima dugotrajan ili širok teritorijalni uticaj;
- 3) može imati prekogranične posljedice.

Pri utvrđivanju značaja incidenta naročito se uzimaju u obzir:

- 1) broj korisnika na koje utiče poremećaj pružanja ključnih usluga;
- 2) trajanje poremećaja;
- 3) teritorijalno područje pogođeno poremećajem pružanja ključnih usluga.

Postupanje u slučaju značajnog incidenta

Član 34

U slučaju značajnog incidenta iz člana 33 ovog zakona, kritični subjekt dužan je da bez odlaganja preduzme mjere radi:

- 1) otklanjanja ili ublažavanja posljedica incidenta;
- 2) obezbjeđivanja kontinuiteta pružanja ključnih usluga;
- 3) sprečavanja nastanka ili širenja daljih posljedica incidenta.

Kritični subjekt dužan je da saraduje sa Ministarstvom i ministarstvom nadležnim za sektor u kojem pruža ključnu uslugu, radi koordinacije aktivnosti na upravljanju incidentom i otklanjanju njegovih posljedica.

Ministarstvo, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za sektor, koordinira aktivnosti nadležnih organa i kritičnih subjekata u slučaju značajnog incidenta.

Ako značajan incident može imati prekogranične posljedice ili uticati na kritične subjekte u drugim državama, Ministarstvo o tome obavještava nadležne organe drugih država i institucija Evropske unije, u skladu sa međunarodnim obavezama.

VI. KRITIČNI SUBJEKTI OD POSEBNOG EVROPSKOG ZNAČAJA

Utvrđivanje kritičnih subjekata od posebnog evropskog značaja

Član 35

Ako kritični subjekt pruža iste ili slične ključne usluge saglasno listi iz člana 16 ovog zakona za šest ili više država članica Evropske unije, dužan je obavijestiti ministarstvo nadležno za sektor o ključnim uslugama koje pruža za države članice ili u državama članicama i za koje države članice odnosno u kojim državama članicama pruža takve ključne usluge u roku od 30 dana od dana kada je počeo da pruža takve usluge.

Ministarstvo nadležno za sektor obavještava Ministarstvo o utvrđivanju kritičnih subjekata i uslugama koje oni pružaju iz stava 1 ovog člana.

Ministarstvo obavještenje iz stava 2 ovog člana bez odlaganja dostavlja Evropskoj komisiji.

Evropska komisija, obavještava Ministarstvo kad utvrdi, u skladu sa propisima Evropske unije da kritični subjekt pruža ključne usluge iz stava 1 ovog člana i da se smatra kritičnim subjektom od posebnog evropskog značaja i o njegovim obvezama.

Savjetodavne misije

Član 36

Ministarstvo uz saglasnost Vlade može zatražiti od Evropske komisije da organizuje savjetodavnu misiju radi procjene mjera otpornosti kritičnih subjekata od posebnog evropskog značaja i kritične infrastrukture kojom taj subjekt upravlja (u daljem tekstu: savjetodavna misija).

Evropska komisija može samoinicijativno, kao i na zahtjev jedne ili više država članica kojima ili u kojima se pruža ključna usluga, organizovati savjetodavnu misiju, uz saglasnost Vlade.

Kritični subjekti od posebnog evropskog značaja dužni su savjetodavnoj misiji omogućiti pristup informacijama, sistemima i objektima koji se odnose na pružanje njihovih ključnih usluga.

Kritični subjekt od posebnog evropskog značaja dužan je da razmotri izvještaj savjetodavne misije i mišljenje Evropske komisije o njenim nalazima i preduzme odgovarajuće mjere.

Jedinstvena kontakt tačka

Član 37

Ministarstvo predstavlja jedinstvenu nacionalnu kontakt tačku za saradnju u oblasti otpornosti kritičnih subjekata sa jedinstvenim nacionalnim kontakt tačkama drugih država.

Ministarstvo razmjenjuje informacije o kritičnim subjektima od posebnog evropskog značaja i koordinira aktivnosti u vezi s kritičnom infrastrukturom kojom taj subjekt upravlja sa jedinstvenim nacionalnim kontakt tačkama država članica Evropske unije i nadležnim tijelima Evropske unije.

Izvještavanje o kritičnim subjektima od posebnog evropskog značaja

Član 38

Vlada, na predlog Ministarstva, usvaja godišnji izvještaj o kritičnim subjektima od posebnog evropskog značaja i kritičnoj infrastrukturi kojom oni upravljaju po sektorima iz člana 13 ovog zakona i broju država članica Evropske unije na koje određena kritična infrastruktura ima uticaj.

Usvojeni izvještaj iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja organu Evropske komisije nadležnom za zaštitu kritične infrastrukture.

Vlada, svake dvije godine, dostavlja organu Evropske komisije iz stava 2 ovog člana pregled podataka o vrstama opasnosti, prijetnji i slabosti utvrđenih u svakom sektoru iz stava 1 ovog člana u kojem je u Crnoj Gori određena kritična infrastruktura od posebnog evropskog značaja.

Zaštita kritičnih subjekata od posebnog evropskog značaja

Član 39

Kritični subjekti od posebnog evropskog značaja i kritična infrastruktura kojom upravljaju na teritoriji Crne Gore štite se i obezbjeđuju u skladu sa ovim zakonom, ako propisima Evropske unije nije drukčije propisano.

VII. REGISTAR KRITIČNIH SUBJEKATA

Zbirni registar kritičnih subjekata

Član 40

Ministarstvo vodi Zbirni registar kritičnih subjekata o:

- 1) kritičnim subjektima;
- 2) sektoru i podsektoru kojem kritični subjekt pripada;
- 3) ključnim uslugama koje kritični subjekt pruža;
- 4) lokaciji kritične infrastrukture kojom kritični subjekt upravlja;
- 5) nadležnom sektorskom organu državne uprave;
- 6) drugim podacima značajnim za otpornost kritičnih subjekata.

Podatke za potrebe vođenja registra Ministarstvu dostavlja ministarstvo nadležno za sektor.

Podaci iz stava 1 tačka 4 i 6 ovog člana smatraju se povjerljivim i na njih se ne primjenjuju odredbe o slobodnom pristupu informacijama, dok su ostali podaci iz registra javno dostupni.

Sektorski registar kritičnih subjekata

Član 41

Ministarstvo nadležno za sektor vodi Sektorski registar kritičnih subjekata, koji sadrži podatke koji se odnose na kritične subjekte u sektoru, odnosno podsektoru i to:

- 1) naziv kritičnog subjekta;
- 2) sjedište, odnosno adresa kritičnog subjekta;
- 3) matični broj, odnosno poreski identifikacioni broj kritičnog subjekta;
- 4) ime i prezime odgovornog lica kritičnog subjekta;
- 5) jedinstvena službena adresa za elektronsku komunikaciju kritičnog subjekta;
- 6) kontakt telefon odgovornog lica kritičnog subjekta;
- 7) podaci o nadležnosti, odnosno djelatnosti kritičnog subjekta.

Kritični subjekti dužni su da ministarstvu nadležnom za sektor dostave podatke iz stava 1 ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja iz člana 18 ovog zakona.

Ažuriranje registara kritičnih subjekata

Član 42

Kritični subjekti dužni su da ministarstvu nadležnom za sektor dostave obavještenje o promjeni podataka iz člana 41 ovog zakona bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Na osnovu obavještenja iz stava 1 ovog člana, ministarstvo nadležno za sektor dužno je da, u roku od osam dana od dana prijema obavještenja, ažurira Sektorski registar kritičnih subjekata i o tome obavijesti Ministarstvo.

Nakon prijema obavještenja iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo ažurira Zbirni registar kritičnih subjekata.

Način vođenja registara kritičnih subjekata

Član 43

Registri iz člana 40 i 41 ovog zakona vode se u pisanoj i elektronskoj formi, na obrascima koje propisuje Ministarstvo.

VIII. NADZOR

Član 44

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Nadzor nad sprovođenjem obaveza kritičnih subjekata u određenim sektorima vrše ministarstva nadležna za sektor, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Inspeksijski nadzor, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor, vrši inspektor za otpornost kritične infrastrukture kao samostalan i neposredan nadzor nad svim kritičnim subjektima iz člana 16 ovog zakona.

U vršenju inspeksijskog nadzora, inspektor za otpornost kritične infrastrukture može zatražiti stručnu pomoć ili učešće inspektora nadležnih za određene sektore iz člana 13 ovog zakona.

U vršenju nadzora nadzorni organ iz stava 1 i 2 ovog člana ima pravo da zahtijeva podatke i dokumentaciju, izvrši uvid u plan otpornosti i druga akta kritičnog subjekta koji se odnose na upravljanje rizicima i otpornost.

O izvšenom nadzoru nadzorni organ iz stava 2 ovog člana izvještava Ministarstvo.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 45

Novčanom kaznom u iznosu od 3000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - kritični subjekt, ako:

- 1) ne formira tim za otpornost (član 17 tačka 1);
- 2) ne izvrši procjenu rizika u odnosu na prijetnje koje mogu izazvati poremećaj u pružanju ključnih usluga (član 17 tačka 2);
- 3) ne sprovodi plan otpornosti iz člana 20 ovog zakona (član 17 tačka 3);
- 4) ne preduzme tehničke, bezbjednosne i organizacione mjere radi prevencije i ublažavanja posljedica incidenta (član 17 tačka 4);
- 5) ne ispunjava uslove u skladu sa važećim crnogorskim standardom za analizu i upravljanje rizicima MEST ISO/IEC 31000 (član 17 tačka 9);
- 6) ne ispunjava uslove u skladu sa važećim crnogorskim standardom za kontinuitet poslovanja MEST ISO/IEC 22301 (član 17 tačka 10);
- 7) ne imenuje za koordinatora lice koje ispunjava uslove za koordinatora kritičnog subjekta u skladu sa ovim zakonom (član 23 stav 1 i 2);
- 8) bez odlaganja ne obavijesti Ministarstvo o incidentu koji ima ili može imati značajan uticaj na pružanje ključnih usluga (član 17 tačka 5);
- 9) ne obezbijedi obuku zaposlenih u oblasti upravljanja rizicima i otpornosti (član 17 tačka 7);
- 10) ne imenuje kontakt osobu za saradnju u oblasti kritične infrastrukture (član 17 tačka 8);
- 11) ne izradi plan otpornosti i ne pribavi saglasnost Ministarstva na taj plan otpornosti u roku od devet mjeseci od donošenja odluke iz člana 16 stav 3 ovog zakona (član 20 stav 1);
- 12) ne postupi po uputstvima, odnosno preporukama iz člana 21 stav 2 ovog zakona u roku od 60 dana (član 21 stav 3);

13) jednom u pet godina, odnosno u slučaju da dođe do promjene okolnosti u funkcionisanju kritične infrastrukture kojom upravlja ili ključne usluge koju pruža ne izvrši reviziju plana otpornosti (član 21 stav 4);

14) ne sprovede provjeru otpornosti po nalogu Ministarstva ili ne organizuje vježbu u skladu sa tim nalogom (član 28 stav 1);

15) ne izvrši reviziju plana otpornosti na osnovu rezultata vježbe (član 28 stav 3);

16) ne sprovodi provjeru otpornosti najmanje jednom godišnje (član 28 stav 4);

17) ne sprovodi upravljanje rizicima u oblasti otpornosti kritične infrastrukture kroz izradu analize rizika u skladu sa nacionalnom, sektorskom i sopstvenom procjenom rizika (član 29 stav 1 tačka 1);

18) ne uspostavi procedure za rano otkrivanje, odgovor i ublažavanje posljedica incidenata (član 29 stav 1 tačka 2);

19) ne donese plan kontinuiteta poslovanja u skladu sa važećim crnogorskim standardom za kontinuitet poslovanja MEST ISO/IEC 22301 i oporavka radi obezbjeđivanja nesmetanog upravljanja kritičnom infrastrukturom ili pružanja ključnih usluga (član 29 stav 1 tačka 3);

20) ne donese akte kojima se uređuje uspostavljanje, razvoj i održavanje upravljanja kritičnom infrastrukturom ili pružanja ključnih usluga (član 29 stav 1 tačka 4);

21) ne sprovodi mjere fizičke i tehničke zaštite objekata i druge infrastrukture radi sprečavanja neovlašćenog pristupa i namjernog izazivanja štete (član 29 stav 1 tačka 5).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu državne uprave, jedinici lokalne samouprave novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura.

Član 46

Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice – kritični subjekt, ako:

1) ne obavijesti Ministarstvo o značajnom incidentu u roku od 24 časa od saznanja (član 32 stav 1);

2) ne dostavi detaljan izvještaj o incidentu u roku od 30 dana (član 32 stav 5);

3) u slučaju značajnog incidenta ne preduzme bez odlaganja mjere za otklanjanje posljedica ili obezbjeđivanje kontinuiteta usluge (član 34 stav 1);

4) ne saraduje sa Ministarstvom radi koordinacije aktivnosti na upravljanju incidentom (član 34 stav 2);

5) ne obavijesti ministarstvo nadležno za sektor o pružanju usluga u šest ili više država članica Evropske unije u propisanom roku (član 35 stav 1);

6) savjetodavnoj misiji ne omogući pristup informacijama, sistemima i objektima (član 36 stav 3);

7) ne sprovede mjere iz izvještaja savjetodavne misije ili mišljenja Evropske komisije (član 36 stav 4)

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave ili službe obrazovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura.

Član 47

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice – kritični subjekt, ako:

- 1) ne dostavi ministarstvu nadležnom za sektor podatke potrebne za vođenje Sektorskog registra kritičnih subjekata u propisanom roku (član 41 stav 2);
- 2) ne dostavi ministarstvu nadležnom za sektor obavještenje o promjeni podataka iz Sektorskog registra kritičnih subjekata u propisanom roku (član 42 stav 1);
- 3) postupi suprotno ukazivanju ili nalogu inspektora za otpornost kritične infrastrukture donijetom u postupku inspekcijskog nadzora (član 44 stav 3).
- 4) ne dostavi Ministarstvu podatke o koordinatoru ili ne obavijesti Ministarstvo o promjeni tih podataka u propisanom roku (član 23 stav 6);

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave ili službe obrazovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 1.500 eura.

Član 48

Uz novčanu kaznu za prekršaje iz člana 45, 46 i 47 ovog zakona, učinioocu koji u roku od dvije godine ponovo počini isti prekršaj, može se izreći zaštitna mjera:

- 1) pravnom licu - zabrana vršenja određene djelatnosti u trajanju od tri do šest mjeseci;
- 2) odgovornom licu - zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju od tri do šest mjeseci.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 49

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture (“Službeni list CG”, broj 72/19) ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Uredba o sektorskim kriterijumima za određivanje kritične infrastrukture („**Službeni list CG**“, broj ___) koja je donesena na osnovu člana 7 stav 4 Zakona o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture (“Službeni list CG”, br 72/19 i 33/26) ostaje na snazi i nakon stupanja na snagu ovog zakona do donošenja nove uredbe u skladu sa ovim zakonom.

Rok za dostavljanje predloga za određivanje kritične infrastrukture i kritičnih subjekata

Član 50

Ministarstva nadležna za sektor dužna su da predloge za određivanje kritične infrastrukture i kritičnih subjekata iz člana 16 stav 1 ovog zakona dostave Ministarstvu, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primjena odredaba o kritičnim subjektima od posebnog evropskog značaja

Član 51

Odredbe poglavlja VI ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja propisa

Član 52

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture (“Službeni list CG”, br 72/19 i 33/26).

Stupanje na snagu

Član 53

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

*** Ovaj zakon usklađen je sa Direktivom (EU) 2022/2557 Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. decembra 2022. godine o otpornosti kritičnih subjekata i prestanku važenja Direktive Savjeta 2008/114/EZ i njenom dopunom utvrđivanjem popisa ključnih usluga propisanom Regulativom (EU) 2023/2450 od 25. jula 2023.**

OBRAZLOŽENJE

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama Ustav Crne Gore, kojima se propisuje da država uređuje i obezbjeđuje sistem bezbjednosti, zaštitu života i zdravlja ljudi, zaštitu životne sredine, kao i funkcionisanje pravnog i ekonomskog sistema.

Važećim Zakon o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture uređuju se kriterijumi i postupak određivanja kritične infrastrukture, obaveze subjekata koji upravljaju kritičnom infrastrukturom, mjere zaštite, nadzor i druga pitanja od značaja za bezbjednost i kontinuitet pružanja ključnih usluga. Međutim, imajući u vidu savremene bezbjednosne izazove, uključujući prirodne nepogode, tehnološke i industrijske rizike, kao i sve izraženije hibridne prijetnje, terorizam i sabotaze, postalo je neophodno unaprijediti postojeći normativni okvir i uspostaviti savremeniji pristup zaštiti i funkcionisanju kritične infrastrukture.

Pripremi Nacrta zakona o otpornosti kritične infrastrukture pristupa se radi usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zahtjevima Direktiva (EU) 2022/2557 o otpornosti kritičnih subjekata. Donošenje ovog zakona predstavlja jednu od obaveza Crne Gore u procesu pristupanja Evropskoj uniji, posebno u kontekstu zatvaranja Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost. Time se dodatno jača institucionalni i pravni okvir u oblasti bezbjednosti, upravljanja rizicima i zaštite ključnih društvenih funkcija.

Cilj zakona je uspostavljanje sveobuhvatnog sistema otpornosti kritične infrastrukture kojim se obezbjeđuje kontinuitet pružanja ključnih usluga od značaja za društvo i ekonomiju, zaštita života i zdravlja ljudi, očuvanje javnog poretka, stabilnosti ekonomije i zaštite životne sredine. U tom smislu, zakon uvodi koncept otpornosti koji podrazumijeva sposobnost kritične infrastrukture i kritičnih subjekata da spriječe poremećaje, adekvatno reaguju u slučaju njihovog nastanka i u što kraćem roku uspostave nesmetano funkcionisanje.

Nacrt zakona sistemski uređuje identifikaciju i određivanje kritične infrastrukture i kritičnih subjekata, definiše sektore kritične infrastrukture, kao i obaveze nadležnih organa i subjekata koji upravljaju kritičnom infrastrukturom. Poseban akcenat stavljen je na upravljanje rizicima kroz izradu nacionalne i sektorskih procjena rizika, kao i na obavezu kritičnih subjekata da izrađuju planove otpornosti i sprovode odgovarajuće tehničke, organizacione i bezbjednosne mjere.

Zakon takođe uvodi obavezu blagovremenog prijavljivanja incidenata, definisanje značajnih incidenata i postupanje u takvim situacijama, čime se unapređuje sistem ranog upozoravanja i odgovora na krizne događaje. Uspostavlja se i mehanizam koordinacije između nadležnih organa i kritičnih subjekata, uključujući formiranje koordinacionih tijela, kao i sistem razmjene informacija na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Posebno su uređena pitanja koja se odnose na kritične subjekte od posebnog evropskog značaja, čime se omogućava efikasna saradnja sa institucijama Evropske unije i državama članicama, u skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama.

U cilju obezbjeđivanja efikasne primjene zakona, propisani su mehanizmi nadzora, vođenje registara kritičnih subjekata, kao i kaznene odredbe za nepoštovanje propisanih obaveza. Time se obezbjeđuje odgovornost svih subjekata uključenih u sistem otpornosti kritične infrastrukture.